

TURVALLINEN KOHTAAMINEN VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJAN TYÖSSÄ

Tuija Sirkiä ja Teija Routamaa

TAUSTAA

- Keskustelut varhaiserityiskasvatuspäällikkö Anne Luoman ja työsuojeluvaltuutettu Jari Hauninen kanssa.
- Laadittiin kysely varhaiskasvatuksen erityisopettajille (veo).
- Tarve konkreettiselle turvallisuusohjeistukselle.
- Koulutuksessa rajattiin ohjeistus koskemaan hoitajien kohtaamisiin.

TAVOITE JA TOTEUTUS

- Turvallisen kohtaamisen toimintamalli konsultoiville varhaiskasvatuksen erityisopettajille.
- Lyhyt, selkeä, konkreettinen toimintamalli.
- Teoreettinen viitekehys tukemaan konkreettista toimintamallia.
- Toimintamalli ja teoriaosuus tallennetaan veojen dotku-tietokantaan.
- Perehdytys vuosittain esim. veojen kehittämispäivässä.

TEOREETTINEN VIITEKEHYS

- Työsuojelulaki velvoittaa.
- Ennakointi on turvallisuusosaamisen A ja O.
- Työntekijän ammattitaito ja vuorovaikutustaidot ovat keskeisessä asemassa kohdattaessa haastavia asiakkaita.
- Yleispätevää ohjeistusta, mikä toimisi aina joka vuorovaikutustilanteessa ei voi antaa.
- Ennakoinnista huolimatta vuorovaikutustilanne voi muuttua uhkaavaksi ja siihen tulee varautua.
- Tietoisuus omasta tavasta reagoida tilanteessa, avuttomuus ei auta!
- Koulutuksen ja toimintamallin avulla pystytään vaikuttamaan ennakointiin ja valmiuteen toimia tilanteen ollessa päällä!

RATKAISUKESKEINEN TOIMINTATAPA TURVALLISUUSOSAAMISEN KESKIÖSSÄ

- Perusajatuksena, että kaikkia ongelmia ei tarvitsekaan ratkaista, vaan päästä asiassa eteenpäin.
- Toista arvostava, kunnioittava kohtaaminen.
- POSITIIVINEN AJATTELU! On henkistä laiskuutta, jos ei näe toiveikkuutta.
- Dialogisuus vuorovaikutustilanteessa:
  - 2/3 kuuntelemista ja 1/3 puhetta.
  - avoimet kysymykset (miksi?, miten?, milloin?.....)
  - samalla puolella oleminen, ei väittelyä.
  - sanoitetaan keskustelua minä-kielen kautta.
  - yhteinen asia/tavoite jonne pyritään ja PIENIN askelin.
- Omasta jaksamisesta huolehtiminen!

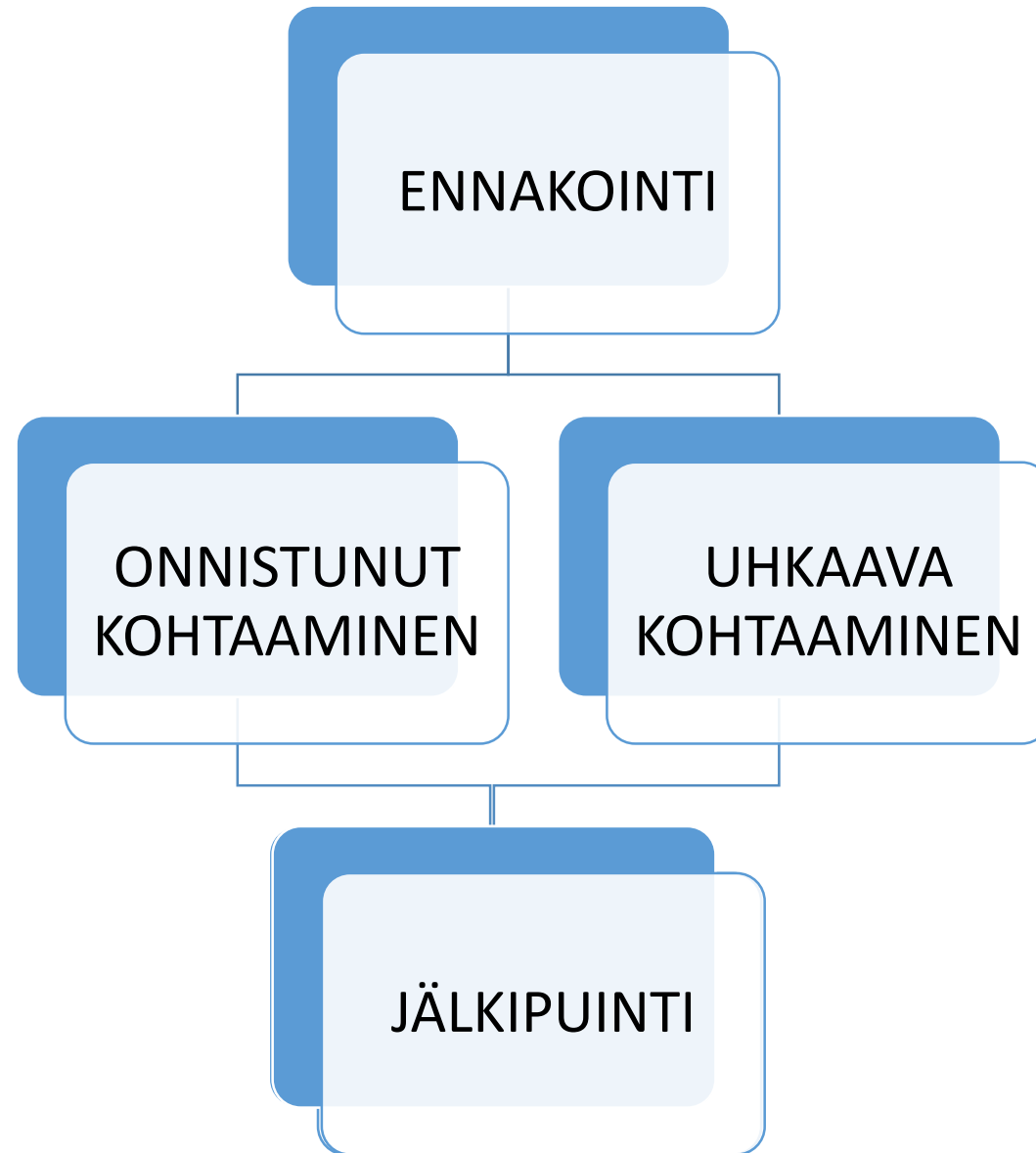

VÄKIVALTAISEEN KÄYTTÄYTYMISEEN ALTISTAVAT TEKIJÄT

- Alkoholi
- Impulssikontrollin heikkeneminen.
- Huumeet ja niistä aiheutuvat harhaluulot.
- Psyykkiset tekijät.
- Jos ihminen on käyttänyt väkivaltaa, niin se useimmiten toistuu!
- Uhkaajan käyttäytymisestä voidaan tehdä havaintoja, jotka saattavat ennustaa väkivaltaista käyttäytymistä (kiroilu, huutaminen, tuijotus, kiihtynyt hengitys, kasvojen kalpeneminen, lähietäisyydelle pyrkiminen)

TOIMINTAMALLI

YHTEENVETO

- Turvallisuus ajatteluun herääminen!
- Ei voi tuudittautua ajatukseen, että ”Minä olen ollut täällä 20 vuotta töissä, eikä minulle ole koskaan sattunut mitään.”
- Toimintamallia pitää muistaa arvioida ja päivittää.
- Toimintamallin kertaaminen ja tilanteiden läpikäyminen mielikuvaharjoitteiden avulla säännöllisesti.
- Jatkokehittäminen (esim. ulkoiset uhat) toimintamallin laatiminen.
- Turvallisuusosaamisen käytännön harjoitteita (irrottautuminen, asennot jne.) koulutusta veoille!